

Результати моніторингу
стану ефективності виконання Плану заходів,
спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)
в закладі освіти у I семестрі 2023/2024 навчального року

У період складних випробувань, який сьогодні переживає наша держава від жорстокості воєнної агресії росії, надзвичайно важливо кожному педагогічному колективу бути згуртованими, спільним фронтом забезпечити для наших учнів безпечне освітнє середовище, вільне від насильства та булінгу.

Відповідно до річного плану роботи закладу на 2023/2024 н. р., затвердженого педагогічною радою закладу від 31.08.2023 протокол № 11, на виконання закладом освіти вимог статті 30 Закону України «Про освіту», від 18 грудня 2018 р. № 2658- VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», з метою створення безпечного освітнього середовища, формування антибулінгової політики в закладі, забезпечення емоційного комфорту та захисту учасників освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації розроблено та затверджено План заходів, спрямований на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі на 2023/2024 н. р.

План заходів, спрямований на запобігання та протидію булінгу (цькуванню), відображає низку цікавих та корисних тематичних заходів, а саме: різноманітні майстер - класи, інтерактивні заняття, тренінги, студія цифрової безпеки, хаб стійкості, виставки, педагогічний інтенсів, флешмоби, батьківські «посиденьки» тощо. Приділена особлива увага інтеграції дітей з особливими освітніми потребами.

На протязі навчального періоду 2023/2024 н. р. заступником директора з навчально-виховної роботи Хлобощиною В.В. проводиться моніторинг, спрямований на реалізацію запланованих заходів, способів і методів запобігання виникненню булінгу (цькуванню) та потенційних ризиків його виникнення.

Системність роботи закладу з питань профілактики насильства, булінгу та правопорушень базується на принципах сучасної системи профілактики :

1. Проактивний, відновний підхід, який запобігає правопорушенням, усуваючи причини та обставини, що можуть спонукати підлітків чинити протиправні дії (проактивний підхід); передбачає активну участь громади в процесі реабілітації дітей та молоді, що перебувають у конфлікті з законом або виявляють девіантну поведінку, зокрема надання підтримки та допомоги в її ресоціалізації та реінтеграції; створює умови для того, щоб правопорушники взяли на себе належну відповідальність за свої вчинки: усвідомили наслідки скоєного й спрямували свої дії на їх виправлення та відновлення стосунків і миру в громаді (відновний підхід).

2. Врахування психологічних особливостей (враховуються особливості психічного та фізичного стану молодої людини в період формування її особистості, коли їй особливо потрібні підтримка і турбота з боку дорослих, і тому вона має нести справедливу та пропорційну відповідальність за свої дії).

3. Повага до суспільних цінностей (профілактика ґрунтується на засадах поваги до суспільних цінностей, орієнтована на формування в соціумі шанобливого ставлення до загальнолюдських моральних засад, поваги до особистості, а також гендерних, етнічних, культурних та мовних відмінностей).

4. Визнання прав дитини (визнаються права та свободи дитини, які закріплені в Міжнародній конвенції про права дитини, зокрема її право бути вислуханою та брати участь у процесі прийняття рішень, як і в пливають на її життя).

Проте слід зазначити, що в умовах військового стану, дистанційного та змішаного навчання проведення запланованих заходів потребує коригування.

Про виконання Плану заходів, забезпечення антибулінгової політики в закладі заслуховується на нарадах при директорові, оперативних нарадах, педагогічних радах, методичних спільнотах вчителів.

Протягом 2023/2024 навчального року адміністрацією закладу проводяться профілактично-просвітницькі заходи з педагогами щодо недопущення порушення педагогічної етики, норм загальнолюдської моралі, забезпечення емоційного комфорту учасників освітнього процесу, захисту здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, особливо дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, а саме: інструктивно-методичну нараду «Психологічна підтримка: Як розвинути навички невербального спілкування в учнів», семінар – тренінг «Булінг в учнівському середовищі», практичне заняття «Булінг: все, що потрібно знати».

Практичним психологом та класними керівниками закладу проводиться просвітницька робота щодо запобігання та протидії булінгу (цькування), а саме:

1. Педагогічний інтенсів «Ознаки булінгу», у рамках якого проводилися практичним психологом закладу співбесіди з класними керівниками 1-10 класів, діагностика класних колективів, анкетування як педагогів так і учнів, відеоуроки з подальшим обговоренням, тренінги, консультації.

2. Студія цифрової активності, Онлайн ризики та кібербулінг, Віртуальний терор, Безпечний інтернет, Стоп Кібербулінг, Як уникнути кібербулінгу, Способи захистити себе від кібербулінгу, Агресія в інтернеті.

3. Проводяться майстер – класи, виступи на батьківських зборах, педагогічних радах, нарадах при директорові, «Стоп насильству в родині», «Дитинство починається з любові», «Попередження насильства та жорстокості в сім'ї, - куди звертатися?», «Протидії проявів булінгу та дискримінації».

4. Імітаційні ігри, «Розкажи про насильство», «Толерантність, як умова спілкування, взаємодія та успіх», «Тут цінується кожен», «Відповідальність за власні вчинки», «Гидке каченя у ХХІ столітті», «Попелюшка і її сестри», «Кожна людина цінна!».

5. Перегляд мультфільмів про події з життя тих, хто відрізняється від більшості у спільноті, їхній емоційний стан та способи вирішення конфліктних ситуацій, з подальшим обговоренням, «Жив собі чорний кіт», «Про пташок», «Вірте у любов, вірте у Різдво», «Курка, яка несла всяку всячину», «Хлопчик-мізинчик» тощо.

6. Флешмоби – Стоп, булінг, Ми – проти насильства, Я - неповторна особистість!, Танець дружби, Секрети дружби, Усі ми різні, Міжнародний день протидії боулінгу, (малюнки, фотоконкурс, відеоролики).

7. Індивідуальні та групові консультації з представниками поліції, психологом, які навчають школярів розвивати в собі впевненість та вміння ефективно реагувати на ситуації булінгу.

8. Брейнштормінг «Права людини: від шкільних зошитів до реального життя», «Як себе поводити в конфлікті», «Небезпеку видно не одразу», «Як протистояти тиску та відстоювати власну позицію» тощо.

У бібліотеці закладу розміщено виставку науково-популярної та художньої літератури «Права людини. Як захиститися?», «Стоп боулінг» для всіх учасників освітнього процесу з метою подолання домашнього насильства, протидії жорстокого поводження з дітьми, торгівлі людьми, попередження ВІЛ/СНІДу, «Адміністративна і кримінальна відповідальність неповнолітніх».

У закладі забезпечується прозорість та інформаційна відкритість щодо створення сприятливого та безпечного освітнього середовища. На офіційному вебсайті, на сторінці у Facebook висвітлюються різні питання функціонування закладу, розміщено інформаційні матеріали щодо профілактики насильства та булінгу. Інформація регулярно поповнюється та оновлюється. Заклад завжди готовий до дискусії, конструктивної критики, прийому порад та допомоги.

Отже, упродовж I семестру 2023/2024 навчального року заклад системно працював над реалізацією Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню). Створюється ефективна система роботи з підвищення компетентності учасників освітнього процесу щодо протидії соціальним проблемам сьогодення: дискримінація, торгівля людьми, небезпечна поведінка тощо.

Проте, слід зазначити ряд проблем та недоліків, що потребують подальшої роботи. Так педагог – організатор переносила деякі заходи, які так і залишилися не проведеними.

Не всі педагогічні працівники пройшли вебінари, спецкурси з питань протидії булінгу (цькування) щодо підвищення рівня теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо антибулінгової політики. Не оформлено стенд в закладі про порядок звернення щодо булінгу (цькування).

Ураховуючи результати моніторингу ефективності виконання Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі у I семестрі 2023/2024 навчального року, у II семестрі 2023/2024 навчального року педагогічний колектив закладу продовжить роботу над реалізацією Плану та усуненням недоліків, виявлених у ході аналізу, продовжить роботу над виконанням Плану заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню).